

Asia: VN/28970/2025

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetusluonnoksesta Liikenne- ja viestintäviraston sähköiseen viestintään liittyvistä suoritteista perittävistä muista maksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme Liikenne- ja viestintävirastoa lausunnonantomahdollisuudesta.

Kannatamme verkkotunnuksen vuosimaksun korotusta 9 eurosta 12 euroon, koska verkkotunnuksiin liittyvät kustannukset ovat kiistatta nousseet sitten vuoden 2016 muun muassa GDPR:n ja NIS2:en myötä. Vaikka hinnankorotus on prosentuaalisesti merkittävä, on se linjassa muiden maapäätteiden hinnankorotusten kanssa samalla aikajaksolla.

Emme kannata esitettyä verkkotunnusvälittäjän vuosimaksua ja toivomme, että tästä luovutaan. Perustelumme ovat seuraavat:

1) Esitetty vuosimaksu ei ole aiheuttamisperiaatteen mukaan asetettu. Perustelumuistiossa vuosimaksua perustellaan lisääntyneillä järjestelmän ylläpitokustannuksilla, jotka aiheutuvat erityisesti Dropcatching-toimintaa harjoittavien välittäjien aiheuttamasta järjestelmäkuormasta. Perusteluissa mainitaan myös, että lisäkustannuksien kattaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan erillisellä maksulla olisi perusteltua. Esitetty verkkotunnusvälittäjän vuosimaksu ei kuitenkaan olisi aiheuttamisperiaatteen mukaan asetettu, sillä suurin osa verkkotunnusvälittäjistä ei Dropcatching-toimintaa harjoita. Perusteluissa mainitaan myös, että vuosimaksu kattaisi yleisesti (EPP) rajapintaan liittyviä kustannuksia. Monet verkkotunnusvälittäjät eivät kuitenkaan käytä rajapintaa lainkaan. Mahdollinen vuosimaksu tulisi siis kohdentaa erityisesti Dropcatcher-välittäjiin ja/tai EPP-rajapinnan käyttäjiin.

2) Henkilötietosuoja huononee verkkotunnuksien haltijoilla, jotka ovat tänäpäivänä hankkineet verkkotunnuksensa pieniltä välittäjiltä. Moni kyseisistä pienistä välittäjistä siirtyisi muutoksen myötä

suurempien välittäjien jälleenmyyjiksi. Tämä tarkoittaa, että tulevaisuudessa yhä useamman verkkotunnuksen haltijan henkilötietoja tulisi käsittelemään kolme tahoa (Traficom, välittäjä ja jälleenmyyjä), nykypäivän kahden tahon sijaan (Traficom ja välittäjä). Henkilötietojen käsittely ja tallennus useamman tahon toimesta lisää riskiä, että tiedot päätyvät väärin käsiin esimerkiksi tietomurtojen yhteydessä. Jälleenmyyjillä (nykyisillä pienillä välittäjillä) ei myöskään olisi enää vastaavia välittäjien velvollisuuksia varmistaa toimintansa tietoturva tai velvollisuutta ilmoittaa verkkotunnustoiminnan tietoturvaloukkauksista Traficomille, vaikka he tulevat käsittelemään käytännössä täysin samoja tietoja.

3) Uusi verkkotunnusvälittäjän vuosimaksu tulee vähentämään kilpailua, keskittää verkkotunnukset suuremmille välittäjille, huonontaa asiakaspalvelua ja pidentää vikatilanteiden ratkaisua. Keskittyminen tulee vähentämään alan innovaatiomahdollisuuksia ja vähentää hintakilpailua, nostaten hintoja loppukäyttäjille. Hinnat tulevat nousemaan keskimäärin entisestään, sillä yhä useampi .fi-verkkotunnus tullaan jälleenmyymään kolmannen osapuolen (välittäjän) kautta, joka ottaa vuosimaksusta oman osuutensa toimitusketjussa. Asiakaspalvelu huononee, koska nykyisillä pienillä välittäjillä ei tulisi enää jälleenmyyjinä olemaan samaa velvoitetta tuntea .fi-verkkotunnusten ehtoja, eivätkä he pystyisi opastamaan loppukäyttäjiä niiden suhteen enää yhtä tehokkaasti. Mahdollisten vikatilanteiden ratkaisu hankaloituu ja pitkittyy, sillä jälleenmyyjiksi siirtyvät pienet välittäjät eivät voisi enää asioida suoraan .fi-järjestelmän kanssa ja joutuvat asioimaan ylimääräisen välikäden (välittäjän) kautta.

Myönnämme kuitenkin, että nykyisessä muodossaan yksityishenkilöiden toimiminen välittäjinä on ongelmallista. Koska yksityishenkilö-välittäjien yhteystiedot ovat piilotettu heidän välittämien verkkotunnusten julkisista tiedoista, heihin on hankalaa, ellei jopa mahdotonta, ottaa yhteyttä muun muassa verkkotunnusten väärinkäyttötapauksissa verkkotunnuksen sulkemiseksi. Myös Dropcatching-toiminnassa yksityishenkilö-välittäjien rooli on merkittävä, sillä Dropcatching-toimijalla ("välittäjäryhmällä") on sitä paremmat mahdollisuudet saada erääntyvä verkkotunnus rekisteröityä, mitä enemmän välittäjätilejä heillä on käytettävissä. Olemme huomanneet, että kyseiset Dropcatcher-toimijat ovat hankkineet yksityishenkilöitä rekisteröitymään välittäjiksi ja joiden rajapintatunnuksia he sitten käyttävät yhtäaikaaisesti verkkotunnusten rekisteröimiseksi. Välittäjäksi rekisteröityminen on turhan helppoa, mikä pahentaa Dropcatcher-toimijoiden aiheuttamaa järjestelmäkuormaa. Näkisimmme siis varteenotettavana, että yksityishenkilöiltä poistetaan mahdollisuus toimia verkkotunnusvälittäjänä.

Ehdotamme, että asetusluonnosta muutetaan yhdellä seuraavista tavoista:

1) Esitettyä verkkotunnusvälittäjien vuosimaksua muutetaan niin, että se kohdistetaan kustannuksien aiheuttamisperiaatteen mukaisesti Dropcatching-toimintaa harjoittaviin ja/tai EPP-rajapintaa käyttäviin välittäjiin. Tämä voisi esimerkiksi tarkoittaa sitä, että verkkotunnusvälittäjien vuosimaksu otetaan käyttöön, mutta siitä vapautetaan kaikki ne välittäjät, jotka eivät käytä EPP-rajapintaa.

2) Esitetystä verkkotunnusvälittäjien vuosimaksusta luovutaan ja sen sijaan Liikenne- ja viestintävirasto ryhtyy toimiin Dropcatching-toiminnan aiheuttamien kustannuksien leikkaamiseksi. Tällöin vuosimaksulle ei olisi tarvetta. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi Dropcatching-toiminnan hankaloittamista tai estämistä, sillä verkkotunnuslaki ei velvoita Liikenne- ja viestintävirastoa tukemaan kyseistä toimintaa. Esimerkiksi .EU-päätteellä Dropcatching-toiminta on lähes olematonta, koska verkkotunnusien erääntymispäivä ei ole julkista tietoa ja välittäjät eivät voi tietää, onko verkkotunnus vapautumassa 10 minuutin vai 10 vuoden päästä. Vastaava toimenpide voisi toimia .FI-järjestelmässä.

Ehdotamme myös, että yksityishenkilöiltä poistetaan mahdollisuus toimia välittäjänä ilman Y-tunnusta.

Oikarinen Kasper
C-Soft Oy - NordName